

Achter de schermen bij Henk

Henk Koop is op zijn 72e officieel zeven jaar met pensioen, maar nog lang niet uitgewerkt. Naast betaald parttime werk, zet hij zich in als vrijwilliger bij Dialoog – Taalhulp voor anderstaligen Alkmaar. Daarnaast is hij samen met zijn echtgenote actief bij de Nierpatiënten Vereniging Nederland, vanwege de niertransplantatie van zijn vrouw. Als taalhelp is Henk sinds twee jaar gekoppeld aan Mahin (**in verband met privacyredenen wordt niet zijn eigen naam gebruikt*). Hij is een Iraanse man van 67 jaar die de Nederlandse taal wilde leren om zijn inburgeringsexamen te halen. Daarbij heeft diens echtgenote ook een niertransplantatie ondergaan. Dit was een extra reden voor Henk om samen te werken met Mahin. Je kunt hier echt spreken van een geslaagde match.

Henk is een man met een kalme uitstraling en een vriendelijke stem. Zijn ervaring komt van vijftig jaar als specialist werken in het speciaal basisonderwijs. Een aantal jaar geleden kwam er een grote stroom vluchtelingen uit het Midden-Oosten op gang. Met zijn taalexpertise koos hij ervoor om zichzelf als taalhelp voor deze groep mensen in te zetten. Dit werd bij Dialoog waar hij alweer vier jaar werkt. Zijn deskundigheid kwam goed van pas bij de situatie van Mahin. Eerdere taalscholing had geen resultaat gehad en Mahin wilde graag zijn inburgeringsexamen halen.

Een nieuwe taal leren

Hoe bouw je een vreemde taal op bij iemand die bijna geen woord Nederlands spreekt en 65 jaar is? Henk legt uit: “Ik begin heel simpel: welke klanken heeft de Nederlandse taal? En dan probeer je daarmee een enorm brede woordenschat opbouwen. Dan hangen we het hele huis vol met briefjes: ‘het raam’, ‘de deur’, alles krijgt een naam. De afspraak is dat je pas een briefje mag weghalen als je binnenkomt en kunt zeggen: ‘Dat is de deur’. Op die manier train je de basiswoordenschat en je maakt een klankkoppeling. Met die twee samen, ga je langzamerhand naar de zinsbouw en ga je die helemaal uitgebreid opbouwen”.

Wat het leren bemoeilijkte, is dat Mahin al op leeftijd is en daarnaast een traumatisch verleden heeft. “Maar Mahin heeft een enorme inzet getoond. We hebben twee jaar lang twee keer drie uur per week bij elkaar gezeten. Hij oefende thuis elke dag de hele dag, steeds alles intrainen. En toen hij het laatste onderdeel had gehaald, was hij helemaal dolgelukkig!” Lachend zegt Henk: “Toen had ik gezegd: ‘Als je in Nederland slaagt voor een examen, dan moet je de vlag uithangen met de schooltas.’ Dus dat heeft ie gedaan!” Henk praat op bescheiden toon over zijn inzet maar je ziet dat het een groot effect heeft. Na het inburgeringsexamen is het volgende doel het halen van het rijbewijs. Henk en Mahin zijn nu aan het oefenen voor het theorie-examen.

Lotgenoten

Een bijkomend voordeel van deze match is dat het ene stel het andere kan helpen wegwijs te worden in de Nederlandse medische wereld als nierpatiënt. Hoe ga je om met ziektekostenverzekeringen, de gang van zaken in een Nederlands ziekenhuis, het contact met de arts? Henk: “Dat is allemaal totaal anders dan de ziektebeleving in het Midden-Oosten. Daar staat de arts bovenaan die je vertelt wat je moet doen, zonder samenspraak. Hier in Nederland streef je naar gelijkwaardigheid. Dat proberen we het echtpaar mee te geven: leer voor jezelf opkomen bij wat je belangrijk vindt.” Ze hebben nog altijd contact met elkaar. Tijdens de Kerstdagen hebben ze bijvoorbeeld bij elkaar gegeten.

Zinvol werk

Het fijne aan vrijwilligerswerk voor Henk is dat wat hij doet resultaat heeft, dat hij iemand op pad kan helpen en dat hij er goede contacten aan over houdt. Het is zinvol. Voor iemand die nog op zoek is naar vrijwilligerswerk, heeft hij het volgende advies: “Kijk waar je sterk of goed in bent en waar je voldoening uit haalt. Het moet andere mensen en de maatschappij iets opleveren en het moet jezelf wat opleveren. Dan is het prima om te doen.” Henk heeft nog een tip voor nieuwe vrijwilligers die dit soort vrijwilligerswerk willen doen: “Je moet erop letten dat je niet de problematiek van de ander overneemt. Dat is, denk ik, wel een valkuil voor heel veel mensen. Als ze eraan beginnen denken ze dat ze het op moeten lossen. En dat kan niet. Je kunt hooguit meedenken, soms een paar handvatten geven. Het is dus steeds even op gang helpen, en dan terugtrekken.” Henk vindt dat mensen zichzelf moeten kunnen redden, en niet afhankelijk moeten worden van hulp. “Dat samenspel van afhankelijk zijn en niet afhankelijk willen worden, dat is heel fundamenteel als mensen aan vrijwilligerswerk beginnen. Dat moet je voor jezelf heel goed afgrenzen. En dan is het de moeite waard.”